

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2C/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123341039
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Padúchová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123341039.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci žalobcov 1) A. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/X a 2) D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., G. XXX/XXX proti žalovanému H. H., I., IČO: 00 151 653, so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zdržať sa realizácie výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, pre k. ú. F., obec F., J. C., a to rodinného domu so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. XXXX, parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – záhrada a parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – zastavaná plocha a nádvorie, všetky nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom, ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľností, vypratania nehnuteľností a zasahovania do užívacích práv žalobcov 1) a 2), a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp. zn. 2C/36/2023. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručili súdu i žalobu vo veci samej, ktorou sa domáhali, aby súd určil, že záložné právo na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, pre k. ú. F., obec F., J. C., ktoré sú vo vlastníctve žalobcov, a to rodinnom dome so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. XXXX, parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – záhrada a parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – zastavaná plocha a nádvorie, neexistuje.

2. Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno uznesením č.k. 2C/36/2023-45 zo dňa 14.07.2023 návrhu žalobcov 1) a 2) na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, pre k. ú. F., obec F., J. C., a to rodinného domu so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. XXXX, parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – záhrada a parcely KN-C č. XXXX o výmere XXX F. – zastavaná plocha a nádvorie, všetky nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom, ktorá spočíva v prevode nehnuteľností, vypratání nehnuteľností a v zasahovaní do užívacích práv žalobcov 1) a 2), a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp. zn. 2C/36/2023.

3. Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie žalovaný podal odvolanie, v ktorom namietal nedoručenie mu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, absenciu akéhokoľvek relevantného odôvodnenia, bez akejkoľvek detailnej a konkrétnej skutkovej a právnej individualizácie, absolútne ignorovanie právoplatných rozhodnutí, ktoré boli vydané Krajským súdom v Banskej Bystrici, ako aj Okresným súdom Banská Bystrica, čo je zrejmom svojvôľou v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších justičných autorít, čo je popretím základného práva žalovaného nielen

na spravodlivý proces, ale i zákonného t. j. nestranného sudcu. Ďalej, že mu nebolo umožnené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa vyjadriť, hoci uvedenému postupu za situácie, keď majetkové poškodenie žalovaného je cca 70.000 eur a je tak v značnej výške, nielenže nič nebránilo, ale pri ústavokonformnom postupe a pri rešpektovaní základných práv všetkých strán bol súd povinný žalovanému takúto možnosť vytvoriť. Taktiež namietal existenciu neodstrániteľnej prekážky postupu konania, keďže na vtedajšom Okresnom súde Brezno prebiehalo konanie vedené pod sp. zn. 6C/217/2013, pričom išlo o konanie v právnej veci žalobcov v rade 1/ K. E., v rade 2/ D. E. a v rade 3/ A. B. proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s. (v pôvodnom) žalobnom návrhu sa žalobcovia domáhali určenia, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. XXX/XXXX uzavretá medzi žalobcami v 2/ a 3/ rade a žalovaným v 1/ rade je v časti výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou neplatná, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. XXX/XXXX uzavretá medzi žalobcami v 2/ a 3/ rade a žalovaným v 1/ rade je v časti výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou neplatná, a domáhali sa tiež vydania predbežného opatrenia, na základe ktorého mala byť žalovanému v 1/ rade uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej sú vyššie uvedené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. F., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Po zmene žaloby sa žalobcovia domáhali voči žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s., uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou 16Co/79/2023 3 k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Okresný súd Brezno žalobu rozsudkom zo dňa 02.06.2015 zamietol a uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/927/2015 z 13.06.2017. Rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba na uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, je právoplatným rozsudkom na (s)plnenie povinnosti, predpokladom uvedeného je posúdenie existencie záložného práva, ktoré sa má vykonať. Existuje neodstrániteľná prekážka postupu konania, prekážka vecí rozhodnutej (res iudicatae) vo veci samej, a preto bolo potrebné toto konanie, pre neodstrániteľnú prekážku postupu konania zastaviť. Rovnako rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré bolo v danom konaní vydané s obsahom nariadenia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, predstavuje prekážku vecí rozhodnutej. O fakticky zhodnom neodkladnom opatrení resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo už konané a rozhodované. Je zrejmé, že návrh navrhovateľa nemá charakter neodkladného opatrenia meritórneho, ale charakter neodkladného opatrenia spojeného s konaním vo veci samej. Ak je zrejmé, že konanie vo veci samej, kde žalobcovia žiadali posúdenie svojho nároku, už prebehlo t.j. k definitívnemu nastoleniu právnej istoty došlo, je nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia, ktoré priamo popiera obsah definitívneho, právoplatného rozhodnutia vo veci samej, nielen v rozpore s princípom legality (za akcentovania prekážky vecí rozsúdenej), ale popiera i význam a zmysel neodkladného opatrenia, ktoré je dočasným zabezpečovacím opatrením len do nastolenia definitívnej právnej istoty rozhodnutím vo veci samej. Žalovaný ďalej poukázal na to, že v podaní žalobcov nie je, okrem neurčitého a nespôsobilého návrhu rozhodnutia fakticky relevantne tvrdené a už vôbec nie osvedčené vôbec nič, zároveň nie sú označené ani žiadne prostriedky osvedčenia. Ďalej tvrdil, že súd nemôže preformulovať výrok navrhovaného neodkladného opatrenia v časti konkretizácie právneho úkonu tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.06.2018 sp. zn. 8Cdo/37/2018). Napriek uvedenému súd návrh upravil/doplnil a preformuloval. Žalovaný namietal aj nedostatok odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, z ktorého nie je možné zistiť z ktorých konkrétnych právne relevantných skutočností a listín dospel súd k skutkovým zisteniam nevyhnutným pre nariadenie neodkladného opatrenia, k akým všetkým konkrétnym skutkovým zisteniam dospel, aký skutkový stav na ich základe zistil, ako tento skutkový stav subsumoval pod jednotlivé ustanovenia (neuvedených) právnych noriem a ako tak ustálil celkový stav právny. Nie je z neho možné zistiť, ako a čím sa osvedčil nárok „navrhovateľa“ a aký je reálny súvis údajného konania vo veci samej so zjavne nedôvodným obsahom a obsahom nariadenia neodkladného opatrenia, ako dospel súd k záveru o existencii ujmy, keď za tvrdeného stavu je vznik ujmy vylúčený priamo obsahom kogentných právnych noriem, ako súd odôvodnil osvedčenia existencie všetkých nevyhnutných skutočností. Žalovaný tiež namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov v konaní, tvrdil, že domáhať sa uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva sa môže domáhať len ten, kto je subjektom povinnosti strpieť výkon záložného práva, t. j. záložca. Poukázal pritom na ust. § 151m ods. 4 vety prvej OZ a tvrdil, že ak chce navrhovateľ osvedčiť, že je záložcom a že sa ho môže výkon záložného práva nejakým dotknúť, musí predložiť výpis z na to určeného verejného operátu katastra nehnuteľností (t. j. výpis z listu vlastníctva), ktorým osvedčí, že je záložcom. Navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aktuálny list vlastníctva neoznačil a ani nepriložil. Tvrdil tiež, že žalobcovia skutočnosť obydli v konaní nijako nepreukázali (štandardným potvrdením z ohlasovne). Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia cieľi k ústavne neakceptovateľnému zásahu do legitímnych

očakávaní žalovaného týkajúci sa zabezpečenia jeho pohľadávky a 16Co/79/2023 4 jej uspokojenia. Uznesenie žiadal zmeniť a návrh odmietnuť, prípadne konanie zastaviť alebo zmeniť a návrh zamietnuť.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16Co/79/2023-153 zo dňa 30.08.2023 uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom úlohou Okresného súdu bude posúdiť, či žalobcovia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez ceruzkou vykonanej opravy (v časti petitu), alebo ho oni sami opravili. Ak opravu vykonal súd, takýto postup § 327 CSP vylučuje. Toto ustanovenie v prípade podania nezrozumiteľného alebo neurčitého podania bráni súdu vyzývať navrhovateľa na odstraňovanie väd podania a pre prípad, že ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní, ukladá súdu povinnosť taký návrh odmietnuť.

5. Podľa § 123 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

6. Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 327 ods. 1 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Neodkladné opatrenie podľa § 324 a nasl. CSP je výnimočným inštitútom, jeho zmyslom je rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu, odôvodnený nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov strán sporu z dôvodu, že hrozí nebezpečenstvo vzniku škody či inej nenapraviteľnej ujmy. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana (majetkového, rodinného a pod.) a osvedčenie potreby bezodkladne upraviť pomery strán či účastníkov, pričom táto dočasná úprava musí byť primeraná danej potrebe, nesmie vytvoriť nenávratný stav, naopak má predísť prípadným nenávratným škodám. Osvedčenie týchto predpokladov neznamená ich preukázanie, ako je tomu pri konaní vo veci samej t.j. postačuje listinami, prípadne inými dôkaznými prostriedkami presvedčiť súd o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia.

15. Po opätovnom oboznámení sa s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, obsahom podaného odvolania a obsahom pripojených listinných dôkazov, vychádzajúc z právnych záverov vyslovených odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení, ktorými je súd prvej inštancie viazaný, súd prvej inštancie dospel k záveru, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa

21.06.2023 jednoznačne vyplýva, že žalobcovia 1) a 2) sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia v znení: „Žalovaný je povinný zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou stavby nehnuteľnosti na LV XXX, a to rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. XXXX a parc. č. XXXX - XXX F. a č. XXXX - XXX F., kat. úz. F., obec F., Katastrálny úrad Brezno, ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľnosti, vypratania nehnuteľnosti a zasahovania do užívacích práv žalobcov 1/ a 2/“. Po opätovnom oboznámení sa s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj porovnaní údajov z výpisu aktuálneho listu vlastníctva č. XXX súd dospel k záveru, že petit navrhovaného rozhodnutia, a to už či návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo aj petitu žaloby vo veci samej (viď č.l. 7 spisu) bol pri príprave pôvodného rozhodnutia (uznesenia č.k. 2C/36/2023-45.) súdom opravený, a to v časti výmery parcely KN-C č. XXXX – XXX F. (uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a petitu žaloby vo veci samej) na výmeru XXX F., a to podľa údajov z aktuálneho výpisu z LV č. XXX. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol aj preto podľa záverov odvolacieho súdu (viď bod 10 uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/79/2023-152) nezrozumiteľný a neurčitý. S poukazom na § 327 CSP konajúci súd nebol oprávnený na svojoľnú opravu petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani petitu žaloby vo veci samej. Ustanovenie § 327 CSP explicitne ustanovuje, že ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd je takýto návrh povinný odmietnuť.

16. Kontradiktórne konanie je ovládané dispozičným princípom a je preň charakteristická procesná zodpovednosť strany za obsah podania. Iba v prípade úplného, určitého a zrozumiteľného podania môže súd vecne vymedziť predmet konania a legitímnym spôsobom rozhodnúť. Z vlastnej iniciatívy súd nemôže aktívne dotvárať podanie strany, ktoré sa posudzuje podľa jeho obsahu. Vady návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môžu v konečnom dôsledku spôsobovať jeho odmietnutie, ak nedostatok bráni pokračovaniu v konaní. Za predpokladu, že v návrhu absentuje údaj o tom, čoho sa navrhovateľ domáha resp. toto vyjadrenie je nezrozumiteľné a nevykonateľné, nemôže súd o takomto návrhu vecne rozhodnúť. To platí aj v prípade opisu rozhodujúcich skutočností. Všeobecne platí, že petit rozhodnutia musí byť naformulovaný jasne a zrozumiteľne, aby bolo jasné, o aké práva a povinnosti skutočne ide a bolo ho možné prevziať do výroku rozhodnutia. Súd je v rámci dispozičného princípu vždy viazaný návrhom a nesmie ho prekročiť, ani uložiť inú, ako v návrhu požadovanú povinnosť či obmedzenie. Tiež nemôže sám naformulovať petit rozhodnutia, pretože by tak bol porušený princíp rovnosti sporových strán (viď napr. sp. zn. 8Cdo/37/2018). Pokračovaniu v konaní bránia také vady návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v dôsledku ktorých nie je možné návrh prejednať. Ide hlavne o vady vo vzťahu k všeobecným náležitostiam návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 326 CSP v nadväznosti na § 132 a 127 CSP, keď absentuje vymedzenie, čoho sa navrhovateľ konkrétne domáha. Osobitné náležitosti návrhu nespôsobujú stav brániaci pokračovaniu v konaní, keď vadou v zmysle neúplnosti, nezrozumiteľnosti alebo neurčitosti nie je to, že návrhu nemožno vyhovieť z hľadiska splnenia zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, ale to, ak takéto podanie vrátane petitu je neúplné, nezrozumiteľné a neurčité, teda neobsahuje atribúty vykonateľnosti rozhodnutia. Je potrebné zdôrazniť určitosť, individualizáciu práva, ktorého sa domáha, pričom toto nemôže robiť súd. Žalobcovia sú v tomto prípade zodpovední za obsah podania, v ktorom vyjadrujú svoju vôľu, ako má súd rozhodnúť. Súd túto vôľu nemôže dotvárať, podanie opravovať, či akýmkoľvek spôsobom dopĺňať, pretože môže nastať situácia, že nemusí byť v súlade s vôľou žalobcov.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia opätovne preskúmal a s poukazom na citované zákonné ustanovenia, ako aj závery odvolacieho súdu, ktorými je súd prvej inštancie viazaný dospel k záveru, že tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odmietol.

18. V závere súd uvádza, že uznesenie o odmietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nezakladá vo vzťahu k prípadnému novému, riadnemu návrhu prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Kým však súd právoplatne nerozhodne o odmietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bráni riadnemu prejednaniu identického návrhu prekážka litispendencie (§ 159 CSP). Súd tak v tejto súvislosti poučuje žalobcov 1) a 2), že v prípade problémov so spísaním riadneho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa môžu obrátiť na advokáta, prípadne môže vyhľadať bezplatnú právnu pomoc v Centre právnej pomoci. V obvode Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno pôsobí Centrum právnej pomoci, Konzultačné pracovisko Brezno, so sídlom na adrese: Mestský úrad Brezno, Nám. gen. M.R. Štefánika, 977 01 Brezno (internet: <http://www.centrumpravnejpomoci.sk/>).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.